

Min vän Joe

Min vän Joe efter Peter Pohls bok "Janne min vän" är en film om vänskap och lojalitet bland unga. Den handlar om vad som händer när man tvingas hjälpa en vän samtidigt som man riskerar att svika dennes förtroende.

Åldersrekommendation:
åk 4 till 6

En filmhandledning av
CHIAN GRAMFORS & MARIELA DU
RIETZ

Schyler Fisk i rollen som Joe, killen som var en flicka.

Filmens handling

Chris Doyle är elva år och bor i en fiskeby på den irländska kusten. Hans sommarlov har just börjat, men han får inte vara med i grabbgänget eftersom han inte vågar hoppa från en hög klippa ner i havet. För att visa sig modig går han istället med på att försöka plocka ett par läskflaskor från en lastbil som åker förbi. Han misslyckas och ramlar av cykeln och slår sig. Då dyker en rödhårig pojke upp på sin cykel. Han cyklar utan problem ikapp lastbilen och plockar enkelt av två flaskor läsk.

Grabbarna i gänget blir imponerade, men ledaren Boyler tror inte att den nya killen, som kallar sig Joe, är så tuff som han verkar. Boyler slår vad om en back läsk att Joe inte klarar av att cykla nerför den livsfarliga, branta trappan till stranden. Joe antar vadet.

Nästa dag väntar Boyler och de andra killarna på att Joe ska dyka upp. Boyler tror inte att Joe vågar komma. För att få råd med en hel back läsk har Boyler stulit pengar från sin pappa, men han räknar med att kunna lämna tillbaka dem när Joe förlorat vadet. Joe susar förbi på sin cykel och alla håller andan då han beger sig nerför de branta trappstegen. Han klarar att ta sig ned för trappan men cykeln blir helt demolerad.

Chris och de andra grabbarna i gänget vet inte att Joe bor på cirkusen som gästar staden och uppträder som lindansare där. De vet inte heller att Joe i själva verket är en flicka som

heter Joanne.

Hemma på cirkusen lämnar Joe cykeln på lagning hos sin vän, cirkusarbetaren Simon. Han har tidigare varit lindansör, men slutade efter en olycka då Joes mamma dog och Joes morbror Curt blev skadad.

Curt är bitter efter olyckan och drillar Joe hårt i manegen. Han gör allt för att hindra Joe från att skaffa kontakter utanför cirkusen. Genom ständiga utskällningar och bestraffningar med sitt läderbälte håller han Joe hårt knuten till sig. Han varnar Joe för att umgås med lokalbefolkningen, som enligt honom bara ställer till besvär. Curt har ingen förståelse för att Joe håller på att utvecklas till en ung kvinna. Joe döljer sitt långa hår under en pojkklippt peruk.

Eftersom Joe bär på hemligheter uppstår det en del knepiga situationer. När gänget ska bada på ett förbjudet ställe vägrar han att klä av sig. Killarna i gänget retar honom för att han inte kan simma. Då blir Joe arg och knuffar en av grabbarna i vattnet och går därifrån.

Joe hälsar på hemma hos Chris för att hämta lite av läsk som han bett om att få förvara där. Till en början är Joe tveksam till att gå in i huset men slutligen stannar han på middag med Chris familj. Efter middagen tar pappan plötsligt fram biljetter till cirkusen och erbjuder Joe att följa med. Men Joe tackar nej och får plötsligt brattom hem och rusar iväg. Chris familj står förvånade kvar utan att veta att Joe fått brattom för att hon

är sen inför kvällens uppträdande på cirkusen.

Joe går på lina under föreställningen och Chris och hans familj sitter i publiken utan att känna igen henne.

Chris föräldrar fattar tycke för Joe som ofta är hemma hos dem. De börjar även ana att Joe far illa hemma. De uppmanar Chris att be om Joes telefonnummer hem så att de kan ta kontakt med Joes morbror. Joe lovar Chris att berätta allt om sig själv men försvinner plötsligt.

Chris ser cirkusarbetaren Simons bil och den leder honom till cirkusen. Men Joe låtsas som om han inte känner Chris av rädsla för Curt. Joe knuffar undan Chris som besviken försvinner därifrån. Curt som sett alltsammans genomskådar Joe och blir rasan på vilket leder till att han misshandlar Joe igen.

Joe lyckas rymma och tar kontakt med Chris. De övernattar i en grotta vid stranden och Joe berättar hela sanningen för sin vän. Joe har tillverkat två vänskapsarmband som de båda tar på sig. På morgonen hittar Curt dem i grottan och släpar Joe tillbaka till cirkusen. Chris rusar hem till sina oroliga föräldrar och berättar för sin mamma vad som hänt. Tillsammans beger de sig till cirkusen för att leta reda på Joe. Curt vägrar tala om var Joe finns. Chris hittar Joes vänskapsarmband som hon slängt iväg då Curt låst in henne i en av cirkusens husvagnar. Då inser Chris att hon är i fara. Med hjälp av Simon lyckas Chris stoppa Curt och

rädda Joe. Polisen tillkallas och Curt förs iväg.

Familjen Doyle erbjuder Joe att stanna kvar hos dem. Men Joe väljer att bli kvar på cirkusen, som trots allt är hennes liv. Hon lovar sin vän att komma tillbaka till staden nästa år.

Gängbildning och vänskap

För att få vara med i Boylers gäng måste man visa sig tuff. Det krävs rejäla mandomsprov för att bli accepterad som en i gänget. Exempelvis tvingas Joe cykla ned för den branta trappan till stranden.

★ Vad måste man göra för att bli accepterad i ett gäng? Diskutera exempel på invignings- eller initiationsriter som vissa grupper eller gängbildningar har. Varför kan man inte bli accepterad för den man är?

★ Diskutera utifrån filmens handling hur mobbningen går till mellan individerna i grabbgänget och hur hierarkier uppstår inom gruppen. Diskutera hur gängbildningar uppstår och hur vänskapen fungerar inom gänget. Det handlar kanske mer om lojalitet i större grupper. Fungerar det olika bland flickor och pojkar?

Kompis av motsatt kön

Joe har en hemlighet, "han" är nämligen en flicka och heter Joanne. Chris vet inte att Joe är flicka och kommenterar ofta flickor på ett nedlåtande sätt. Detta gör att Joe inte avslöjar sin hemlighet av rädsla för att förlora Chris vänskap.

★ Diskutera scener i filmen där detta blir tydligt. Ta också upp positiva och negativa sidor med att ha en kompis av motsatt kön. Vad är det som påverkar vilka vänner man har? Kan det vara så att man egentligen skulle vilja umgås med någon men att kompisgänget man har inte accepterar den personen?

Kompis- och familjesfärer

Hemma hos Chris kommer pappa hem med fisk till middagen. Familjen skojar och har trevligt. Ute på gården har Chris och hans pappa en liten segelbåt som de renoverar tillsammans. De planerar att segla med den när den är klar.

Chris har en fin gemenskap hemma. Han kan prata med sina föräldrar om hur han känner sig. Men han berättar inte för sina föräldrar om problemen med gänget. Då han gjort sig illa när

grabbgänget varit i farten talar han inte om hur det egentligen gått till.

★ Vi ingår alla i olika sociala världar och grupperingar som kräver lojalitet men också ger oss trygghet. Man har till exempel en kompisfär och en familjesfär. Det finns olika saker man kan berätta för sina föräldrar, medan man håller andra saker för sig själv. Diskutera vad detta kan bero på och vilka saker man kan respektive inte kan prata med föräldrarna om.

Ansvar och lojalitet

De gånger Joe hälsar på hemma hos Chris märker föräldrarna att allt inte står rätt till med Joe. De säger ingenting till Chris men de förstår att Joe blir slagen hemma. För att hjälpa Joe försöker de nå honom genom att fråga om hans bakgrund men han svarar undvikande. Chris får i uppdrag att ta reda på Joes telefonnummer så att de kan kontakta hans föräldrar. Chris frågar Joe om hans hemadress och han lovar att berätta allt, men nästa dag är han försvunnen.

Chris märker att något inte står rätt till med Joe, men kan inte hantera det. Hans föräldrar vet inte heller hur de ska ta tag i problemet.

★ Det kan vara svårt att gå till en vuxen i vissa situationer. Man kanske har lovat en vän att inte berätta för någon om vad som händer. Man har hört något i förtroende och vill visa att man är lojal. Diskutera vad det är som gör att man ändå i vissa fall går till en vuxen och berättar om problem och vilka situationer man absolut måste prata med vuxna om och be dem om hjälp.

I filmen träffas Chris och grabbarna uppe på ett berg och det framkommer att Boyler har blivit slagen av sin far. Ingen säger något om det då, men senare tar Chris upp det med Joe. Uppenbarligen berör detta Joe mycket djupt då han svarar att det finns saker som är svåra att prata om och att en del saker kan man inte ens berätta för sin bästa vän.

★ Diskutera vad som kan vara svårt att hantera och prata om i en grupp. Prata också om vad som är lätt att hantera i gruppen.

Olika uttrycksformer

Filmens *Min vän Joe* bygger på Peter Pohls populära ungdomsroman "Janne

min vän". Handlingen i boken utspelar sig på Södermalm i Stockholm. I filmen lever huvudpersonerna i en irländsk by. I boken är språket fyllt av gåtor och berättelsen återges till stora delar genom huvudpersonen Krilles tankar. Filmens språk är mer tydligt och rakt. Historien skildras i kronologisk ordning utan tillbakablickar, och greppet med inre tankar har inte överförts till filmen. I en bok kan allt förklaras och beskrivas med ord. I film är det bilderna som för handlingen framåt.

★ Diskutera hur historien berättas i filmen och i boken. Jämför ett avsnitt ur boken med hur en scen i filmen förmedlar en liknande innebörd. Ta till exempel upp hur pappan fyller på Joes läda med läsk och hur det beskrivs i boken respektive i filmen. Diskutera hur filmen, utan att ha en berättarröst som den i boken, visar vad Chris känner i olika situationer genom att gestalta hans reaktioner.

★ Varför har filmen ett lyckligare slut än boken? I filmen presenteras karaktärerna på ett annat sätt än i boken, där de ingående beskrivs med ord. Hur arbetar filmen med att beskriva karaktärerna och deras inbördes relationer?

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Regi: Chris Bould

Manus: David Howard, fritt efter Peter Pohls roman "Janne min vän"

Foto: Michael Faust

Klippning: Rodney Holland

Musik: Ronan Hardiman

I ROLLERNA

Joe – Schyler Fisk

Chris – John Cleere

Curt – Stephen McHattie

Mr Doyle – Stanley Townsend

Mrs Doyle – Pauline McLynn

Simon – Joel Grey

TEKNISKA UPPGIFTER

Längd: 97 min

Format: 1.1:66

Ljud: Dolby SR

Censur: Från 7 år

Svensk premiär: 21.9.1997

DISTRIBUTION

Folkets Bio, Box 2068, 103 12

STOCKHOLM Tel: 08-545 275 23, fax

08-545 275 27 www.folketsbio.se

